КРЫВІНКА

ЛІСТАПАД
№ 17 (135)
2013 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

"Нельга есці хлеб народа і грэбаваць ягонай мовай".
Ул. Караткевіч.

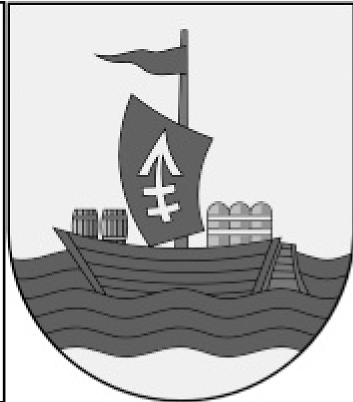

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

СА СВЯТАМ, СПАДАРСТВА!

Дзень 7-га кастрычніка ў свеце святкуюць толькі беларусы. Але святкуюць, калі лічыць па газетных публікацыях, на поўным сур'ёзе.

Ураёнцы па традыцыі нас павіншаваў выканкам разам з Саветам народных дэпутатаў.

Галоўнай тэзай гэтых віншаванняў стала тое, што Кастрычнік нібыта "вызваліў працоўных ад эксплуатацыі і прыгнёта". Шчыра кажучы, нават не для філосафа гэты аргумент даволі спрэчны. Бо сёння ў Еўропе, дзе не было падобных пераваротаў, тамтэйшыя людзі жывуць годна і сапраўды без прыгнёта, чаго не скажаш пра нашу сістэму, што дасёння захавала дзіўныя асаблівасці калгасна-прыгонніцкай сістэмы.

Тое, што гэтая дата "на дзесяцігоддзі вызначыла вектар развіцця нашай краіны", цалкам слушна. Бо той рэзрух і людзкія смерці, што прынёс кастрычніцкі пераварот разам з Грамадзянскай вайной і наступная калектывізацыя з тэррорам, адкінулі нас з магістральнай лініі развіцця еўрапейскай краіны на ўзбочыну, дзе мы і знаходзімся зараз.

"Сённяшняя мір і стабільнасць у грамадстве, адсутнасць рэзкага сацыяльнага расслаення, вяршэнства закона і парадак з'яўляецца доказам правільнасці абранага шляху", – напісана ў віншаванні. І што ні слова, то хлусня.

Пра стабільныя цэны і заробкі кожны з нас ведае не па чутках. (Хаця б апошняе: з 1-га лістапада павысіліся тарыфы на электраэнергію, цяпло і газ для насельніцтва. З 23-га лістапада на 10% падняліся кошты на многія харчовыя прадукты.)

Пра тое, што колькасць злачынстваў і самагубстваў у Беларусі з'яўляецца адной з найвышэйшай у Еўропе, таксама не сакрэт.

Кажуць, у нас няма рэзкага сацыяльнага расслаення. Толькі дзе тая мяжа паміж рэзкім і не вельмі? Тое, што мая жонка атрымлівае заробак у 10 разоў меншы за заробак ейнага шэфа, кіраўніка дзяржустановы, гэта рэзка ці яшчэ не вельмі?

Ну, а як прымяняюцца законы, вы ведаеце. А падрабязней пра тое вам могуць распавесці 10 кандыдатаў у Прэзідэнты на апошніх выбарах. Дарэчы, Мікалай Статкевіч усё яшчэ ў турме як небяспечны злачынец. Так у нас вяршэнстве Яго Вялікасць Закон.

Пра парадак можна напісаць, а можна прайсці па грамадскіх месцах і паглядзець на яго ўжывую. На сайце beshankovichy.by ёсць некаторыя фотаздымкі гэтых месцаў. Вам яны падабаюцца ці не вельмі?

Славуты парадак на вуліцах у нас забяспечвае куча міліцыянтаў, якія суткамі напралёт цягаюць у бальніцу алкаголікаў, якіх наша грамадства, што ідзе кастрычніцкім шляхам, нараджае ў неверагоднай колькасці.

Слава Вялікаму Кастрычніку!

Г.Станкевіч

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

ПРАБЛЕМЫ БЕШАНКОВІЦКАГА РЫНКУ

На бешанковіцкім рынку рэгулярна працуе некалькі дзесяткаў прадпрымальнікаў. Яны забяспечваюць жыхароў Бешанковіч і раёна адносна недарагой прадукцыяй.

Па крайняй меры, харчовыя тавары тут каштуюць на 30 – 50 % танней, чым у крамах дзяржгандлю.

Рабочы дзень у гандляроў пачынаецца ні свет ні зара. Яно і зразумела, пакуль рынак запоўніцца людзьмі, трэба тавар раскласці, падрыхтаваць да продажу. А таму прадпрымальнікі прыязджаюць сюды даволі рана. У цёмныя лістападаўскія дні світаць пачынае а палове на дзевятую, а таму без асвятлення цяжка. А яго на рынку няма.

Ні на рынку, ні каля яго ліхтары не гараць яшчэ з лета. А пра тое, каб зрабіць асвятленне кожнаму прадпрымальніку на ягоным рабочым месцы, размова нават не вядзецца.

Між тум усе яны рэгулярна плацяць падаткі, кругленькая сума з якіх штомесяц папаўняе раённы бюджэт. Але адшчыкнуць ад той вялікай сумы штосьці на добраўпарадкаванне рынку, чыноўнікам падаецца залішнім.

Праўда, улетку тут заасфальтавалі частку тэрыторыі, там, дзе стаяла вада. Але зрабіць тое асфальтаванне можна было і лепш, бо месцамі лужыны засталіся.

Пасля доўгіх спрэчак на рынку ліквідавалі прыбіральню-шпакоўню, якая не адпавядапла санітарна-гігіенічным нормам. Замест яе тут паставілі дзве пластыкавыя кабіны. Але ж тыя прыбіральні аніхто не даглядае. Там няма не толькі туалетнай паперы. Ёмкасці-пісуары стаяць перапоўненыя. У прыбіральнях поўная антысанітарыя.

Можна было б крыху паклапаціцца і пра пакупнікоў. З павільёнаў, што на ўваходзе, вада цячэ проста за каўнер кліентам. Адвод вады па-іншаму на рынку не прадугледжаны.

Карацей кажучы, улады ніяк не павернуцца да прадпрымальнікаў тварам, а таму мы маем тое, што маем.

Здымкі ўбачанага – на сайце beshankovichy.by

Г.Станкевіч

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

МАГЧЫМАСЦІ РУПЛІВАГА ГАСПАДАРАННЯ

Комплекс у Будніках: "Сярэдні заробак тут складае каля чатырох мільёнаў рублёў"

Малочна -таварны комплекс «Буднікі» - сапраўдны завод па вытворчасці малака. Тут яго атрымліваюць па 6000 кілаграмаў ад каровы, а ў сярэднім па раёне - пяць. Разлічаны на 1200 галоў буйной рагатай жывёлы, 780 з якіх - дойны статак, комплекс ледзь ці не па крузе абкладзены якаснымі, пажыўнымі кармамі. Сіласныя траншэі запоўненыя поўнасцю: створаны паўтарагадовы запас. На корм у «АСБ -Агра Наватар» сеюць канюшына - цімафеечныя сумесі. Два добрых ўкосы атрымліваюць. Плюс 700 гектараў кукурузы. Зараз жывёлы даядаюць леташнія запасы - духмяныя, як свежапрыгатаваныя. У дадатак да традыцыйнага, у гэтым годзе гаспадарка нарыхтавала корму ў вакуумнай ўпакоўцы - больш за дзве з паловай тысячы тон. Нарыхтаваная ў мінулым годзе тысяча тон прыйшлася рагулям па гусце, яны дадалі малака, так што выдаткі сябе апраўдалі.

Разлікі паказваюць, што за 8 гадоў, а можа, і раней, дзякуючы выкарыстанню найноўшых тэхналогій утрымання жывёл і вытворчасці малочнай прадукцыі, акупіцца і наш комплекс «Буднікі», які абышоўся прадпрыемству ў 40 мільярдаў рублёў у бягучых цэнах, - распавядае яго начальнік Анастасія Васько, выпускніца зоаінжынерны факультэта Віцебскай ветакадэміі. - Яго будавалі чэргамі. На першым этапе ўзвялі даільна - малочны блок і кароўнік, адразу ж запоўніўшы яго жывёлай. Паралельна вялося будаўніцтва другой чаргі (яшчэ аднаго кароўніка, радзільнага аддзялення і цялятніка). Істотная эканомія рэсурсаў атрымліваецца пры скарачэнні штатаў: калі на звычайнай ферме на кожную даярку прыходзіцца 50 кароў, то тут 700 галоў дояць усяго чатыры. Калектыў на комплексе добры, дысцыпліна не кульгае, а гэта галоўнае. Сярэдняя заработная плата каля чатырох мільёнаў рублёў, прычым працоўць жывёлаводы пазменна, з абавязковымі выходнымі. Цёпла, суха, камфортна. Ад дояра (ёсць сярод апературатаў машыннага даення і мужчыны) патрабуецца дбайнае выкананне тэхналогіі. Важна ўсачыць за жывёламі, не ўпусціць захворванні, своечасова адсартаваць па фізіялагічных асаблівасцях, удосталь накарміць рэкардсменак, а такія маюцца - даюць да 37 літраў, як 169- ы нумар, напрыклад. А наогул, на комплексе з круглагадовым утрыманнем жывёл надойваем цяпер па 17,5 кілаграмаў малака ад каровы ў суткі. Прычым цалкам здаем яго гатункам «экстра». У нас вядзецца строгі ўлік кароў па удою, па фізіялагічным стане, дыферэнцыраванае кармленне адраснымі камбікармамі.

Святлана Залеская,
"Беларуская Ніва"

ПАПЛЕЧНІКАМ КАЛІНОЎСКАГА

1

Такім быў век, такім быў час.
І абывацель адзначае,
Што гэты выклік быў для Вас
Пустой надзеяй і адчаем.

Цяпер саромяцца вякі,
Але ж занесена ў скрыжалі,
Што беларусы-мужыкі
Вас за рублёўкі выдавалі.

Расстрэл, павешаньне або
Выгнаньне з ганьбаю з Радзімы…
І міма царская любоў,
Чыны і ўзнагароды – міма.

І ўсё жыцьцё –пад хвост кату.
А мо вышэйшае ёсьць штосьці,
За свой утульненькі катух?
Дык назавіце, ягамосьці!

2

Мы ўсё маўчым. Нясьпешна мы
Ядзім нявольніцкія стравы.
І, не вылазячы з турмы,
Сваім жыцьцём умела правім.

Усё нясём у сьвет бяду,
Жывём у страшнай паняверцы,
І пад скарынкай чэрствых душ
Спакойна, тупа б'юцца сэрцы.

Я ўздоўж і ўпоперак прайшоў
– О, не змяніўся, родны Край, ты!
І праз сто пяцьдзясят гадоў –
Даносчыкі і эмігранты…

3

Эх, беларуская зямля,
Няўжо цябе так лёгка кінуць?
Няўжо цябе любіць здаля,
Лягчэй, чым за цябе загінуць?!

Калі ж прачнешся, родны Край,
І назавеш сваіх герояў?
Калі напішуць ў букварах
Імёны іхнія з любоўю?

4

Ад нас таілі Вашых дум,
Высокіх Вашых дум імкненьне –
Ды не схаваеш роднасьць душ
І сэрцабіцьцяў ў пакаленьнях.

Час пройдзе, і міне адчай
Што сёньня цісьне нашы грудзі.
Вас не забудзе вольны Край,
І Ваша праўда нашай будзе.

Г.Станкевіч

НАВІНЫ КУЛЬТУРЫ

ЧЫТАЙЦЕ КНІГІ КРАЧКОЎСКАГА!

У верасні ў цэнтральнай раённай бібліятэцы была арганізавана выстава кніжак, напісаных мясцовым краязнаўцам Анатолем Крачкоўскім.

Анатоль Вячаслававіч больш за 30 гадоў адпрацаваў у раёне. Цяпер ён на пенсіі, але працуе дырэктарам Бешанковіцкага гістарычна-краязнаўчага музея. Пасада спрыяе прадаўжэнню вялікай працы, якой Анатоль Крачкоўскі займаецца ўсё жыццё – летапісам раёна.

Краязнаўца падрыхтаваў да друку некалькі дзесяткаў (!!!) кніжак, якія пакуль што убачылі свет у лічаных асобніках ці нават адным адзіным экзэмпляры. Сярод яго прац гісторыя асобных населеных пунктаў раёна (Бачэйкава, Вула і г.д.), манаграфіі, прысвечаныя асобам, чыя дзейнасць была так ці інакш звязаная з Бешанковіцкім раёнам (Леў Даватар, Пётр Першы). Падрыхтавана і трохтомная энцыклапедыя раёна.

Выдаць кнігі за свой кошт аўтар не можа, бо друкаванне кніг для асобнага чалавека каштуе вялікіх грошай. Спонсара, які б прафінансаваў выданне краязнаўчых кніг, няма. Раённы выканаўчы камітэт у Год беражлівасці не рызыкнуў зрабіць жыхарам раёна падарунак і выдаць хоць бы адну кнігу Крачкоўскага.

Да 70-годдзя вызвалення раёна ў планах на наступны год стаіць перавыданне кнігі "Памяць", якую Анатоль Вячаслававіч стварыў па сутнасці ў адзіночку. Тая кніга ўбачыла свет у 1991-м годзе, але з таго часу значна перапрацавана і дапоўнена.

А пакуль што можна чытаць ўсе кнігі Крачкоўскага, якія былі экспанатамі на выстаўцы ў раённай бібліятэцы. Аўтар пакінуў іх у бібліятэцы са спадзевам, што яго эпісталярная спадчына будзе намі запатрабаванай.

Г.Станкевіч

НАВІНЫ АГРАСЯДЗІБ

ПЕРСПЕКТЫВЫ ТУТЭЙШАГА АГРАТУРЫЗМУ

Сядзіба «Чыстае паветра» знаходзіцца паміж Улай і Бешанковічамі, у невялікай вёсачцы Дыбалі.

Невялікі домік Сняжана і Дзіма набылі чатыры гады таму, выдаткаваўшы масу сродкаў і часу на тое, каб уладкаваць у ім першы нумар для экатурыстаў. Займацца гэтым відам дзейнасці Прыгуны вырашылі і таму, што вельмі хацелі жыць і працаваць у сельскай мясцовасці, каб іх дзеці, Стэфанія і Павел, дыхалі сапраўды чыстым паветрам і жылі ў гармоніі з прыродай.

- Сёння пад выглядам аграсядзібаў прапануюць розныя катэджы, загарадныя дамы, якія можна зняць на ўік - энд для карпаратыўных вечарынак і вясельных урачыстасцяў, для палявання. Але сядзібаў, якія прапануюць спакойны адпачынак сям'ёй, вельмі мала, - распавядае Зміцер. - Мы цэлых дзесяць гадоў шукалі падыходнае месца для сядзібы , аб'ездзілі ўсю Віцебшчыну. Зараз здаем гасцям мансарду, можам размясціць сем чалавек, але ў наступным годзе, магчыма, будзем здаваць цэлы дом.

Карэнных жыхароў у Дыбалях амаль не засталося, улетку сюды прыязджаюць дачнікі - адпачываць на свежым паветры. Яны з задавальненнем ловяць рыбу на возеры Гарнасвечча і збіраюць ягады і грыбы ў навакольных лясах .

Непадалёку ад сядзібы знаходзіцца прыгожая паляна, на якой у час Вялікай Айчыннай вайны быў нямецкі шпіталь. Жыхары вёскі Дыбалі, дарэчы, у тыя гады таксама звярталіся да паслуг нямецкіх лекараў. Ёсць у лесе і старадаўняе могілкі, на якіх пахаваны жыхары Дыбалі, якія жылі яшчэ да рэвалюцыі.

Сняжана з задавальненнем рыхтуе для гасцей стравы нацыянальнай кухні: дранікі, клёцкі, капусту. Дзмітрый прапануе паплаваць на плытах, арганізуе рыбалку і лазню. Можна пасядзець ля вогнішча, пасмажыць шашлыкі на мангале, зладзіць пікнік у лесе, пракаціцца на роварах. Для дзетак ёсць арэлі і пясочніца. Непадалёк ад Дыбалей - старажытны Полацк, куды часта ездзяць на экскурсіі турысты з Расіі.

У сядзібу прыйдзецца ўкласці прыблізна 100 тысяч даляраў ...

- Мы выжываем за кошт дадатковых паслуг, без гэтага нія, - шчыра прызнаецца Дзмітрый. - Падлічыце самі: адзін ложак каштуе прыкладна 100 даляраў, яшчэ 200 давядзецца аддаць за добрую пасцельную бялізну, матрацы. Акупяцца такія затраты гадоў праз дзесяць. Таму я раю займацца экатурызмам людзям, якія маюць добры асноўны даход. Бо ў сядзібу прыйдзецца ўкласці прыблізна 100 тысяч даляраў, каб зрабіць яе сапраўды прывабнай для турыстаў.

Кошт пражывання ў сядзібе «Чыстае паветра» складае 20 долараў з чалавека, у 11 даляраў абыйдзецца харчаванне. Сплаў на плытах каштуе 100 долараў (у дзень).

Сваю справу неабходна шчыра любіць. Агратурызм тут не выключэнне. Калі зносіны з людзьмі, жыццё на прыродзе дастаўляе сапраўднае задавальненне, чаму б не паспрабаваць?

Яўгенія Масквіна
"Віцебскі Кур'ер"

САЦЫЯЛЬНАЕ ПЫТАННЕ

ШЧАСЛІВАЕ ДЗЯЦІНСТВА – КОЖНАМУ ДЗІЦЯЦІ

Вынік праверкі: 17 дзяцей з Бешанковіцкага раёна ў сацыяльна небяспечным становішчы (СНС).

На пасяджэнні камісіі па справах непаўналетніх аблвыканкама і каардынацыйнай рады абмеркавалі выкананне патрабаванняў Дэкрэта №18 на месцах, эфектыўнасць работы дзяржаўных органаў як каардынатараў гэтай працы.

Абласныя ўлады занепакоеныя тым, што ў раёнах не скарачаецца колькасць інфармацыі, якая паступае ад дзяржаўных органаў, аб няшчасці дзяцей у сем'я. За 9 месяцаў гэтага года па выніках праверкі такіх паведамленняў 17 дзяцей з Бешанковіцкага і 15 з Расонскага раёнаў прызнаныя, што яны знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы (СНС). І адной з прычын такой сітуацыі членам КДН бачыцца тое, што раённыя аддзелы адукацыі перадаручалі правядзенне сацрасследванняў установам адукацыі на месцах, выезды міжведамаснай камісіі не практыкуюцца, індывідуальная праца спланаваная фармальна. Таму нярэдкія выпадкі паўторнага прызнання дзяцей у СНС ці нават паўторнага забрання з сям'і .

Таксама ёсць прыклады, калі дзеці знаходзяцца толькі на ўнутрышкольным кантролі з усімі прыкметамі сацыяльна небяспечнага становішча, такім чынам, фактычна хаваецца іх няшчасце.

У працэсе абмеркавання бягучых спраў і прыватных сітуацый былі узняты і больш агульнае актуальнае пытанне - аб мэтазгоднасці ўтрымання прытулкаў (памяшканняў, ставак), калі штат супрацоўнікаў больш за колькасць дзяцей, якія там знаходзяцца.

Кацярына Князева
"Віцебскія Весці"

ЭКАЛАГІЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

У ПАРКУ ІМЯ ТКАЧЭНКІ

Шукаючы патрэбную інфармацыю на сайце раённага выканаўчага камітэту, заўважыў, што сайт той вельмі рэдка абнаўляецца. Добра, калі знойдзеш нейкую інфарамацыю месячнай даўнасці.

Можна прывесці прыклады нядбайных адносін да сайта.

Так раённыя ахоўнікі прыроды размясцілі на сваёй старонцы толькі план работы на першае паўгоддзе, а пра другое яўна забыліся. Між тым, 2013-ты год набліжаецца да канца.

Калі дайшоў да БРСМ-аўскай старонцы, узрадаваўся. Падумалася, вось з каго трэба браць прыклад – з маладых. Апошняя навіна ў тых была ад 12-га кастрычніка. Пра тое, што актывісты раённага камітэту прынялі ўдзел у акцыі "Чысты лес" і прыбралі смецце ў парку імя М.М.Ткачэнкі і прылягаючым лесе.

Але чамусьці мяне пачалі тузгаць сумневы. І хутка я ўспомніў, чаму. Справа ў тым, што 13-га кастрычніка я праязджаў праз парк і рабіў там фотаздымкі. Парк быў засмечаны па самыя вушы. З гэтага вынікала, што сайт БРСМ-аўцаў не абнаўляўся цэлы год! Ці то акцыі больш не праводзіліся, ці то няма часу пра іх цікава расказаць – невядома.

Што тычыцца парка, то яго тэрыторыя сёння пераўтвораная ў зону распіцця спіртовых напояў. А п'яныя, як правіла, са смеццем асабліва не цырымоняцца, выкідваюць яго проста пад ногі.

Раённыя ўлады прывучылі насельніцтва распіваць у парку па святах 9-га мая і 3-га ліпеня. Маўляў, святы ўсенародныя, няхай народ пагуляе. Народ і адрываецца па поўніцы, не забываючы наведваць утульную паркавую зону і па іншых святочных ды й буднічных днях.

Паглядзіце на нашым сайце beshankovichy.by наступныя фотаздымкі і прапануйце, як можна вярнуць парку першапачатковую функцыю – адпачынку.

Г.Станкевіч

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ЖЫЦЦЁ НА ВЫХАДНЫХ НЕ ЗАТУХАЕ

Калі вы збіраецеся культурна адпачыць і плануеце наведаць мясцовы рэстаран, то гэта інфармацыя падасца вам карыснай.

Сам я не быў наведнікам рэстарана ўжо даволі даўно. Хаця раней мне прыходзілася прысутнічаць там на розных урачыстасцях. Але раніцай у мінулую нядзелю я стаў выпадковым сведкам таго, як выглядае непрыбраная пляцоўка перад рэстаранам "Спутнік" пасля суботняга вечара. Яна была засмечана да непазнавальнасці недапаленымі цыгарэтамі, пакункамі ад іх і бітым шклом. Усё тое Вы можаце ўбачыць на сайце beshankovichy.by

Цяпер я ведаю, што жыццё ў Бешанковічах на выходных не затухае. Яно проста перамяшчаецца ў рэстаран, дзе пачынае біць фантанам. Думаецца, што наведнікі таго рэстарана выпіваюць прыстойную колькасць бутэлек, напіваючыся пры гэтым да непрыстойнасці. Бо толькі ўдрызг п'яныя людзі могуць рабіць тое, што вы можаце пабачыць на фотаздымках.

Як запэўніла мяне адна знаёмая, якая тут працуе, гэта яшчэ не мяжа "дасягненняў". Бывае і круцей.

У мяне ж у сувязі з гэтым узнікае толькі адно пытанне: чым па выходных днях займаецца наша доблесная міліцыя? Рэстаран – яўна грамадскае месца. Вядома ж, што ў грамадскіх месцах забаронена рабіць тое, што з'яўляецца парушэннем агульнапрынятых нормаў. А, можа, яны тут не парушаліся, і я проста не разумею сітуацыі?

У Еўропе сёння курэнне забаронена паўсюль. Ёсць нават вуліцы для тых, хто не паліць. А ў якім кірунку ідзём мы? Здаецца, не ў бок Еўропы.

М.Васільеў

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/kryvinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ДАТА

26 кастрычніка дзень народзінаў У. Караткевіча

МОЖНА ЎСЁ…

Можна ўсё: пусціць каханне дымам,
Узяць і занядбаць мінулы шлях.
Але толькі - не любіць Радзімы
З чорнаю павязкай на вушах,

З чорнаю павязкаю на вуснах,
З чорнаю павязкай на вачах.
Толькі слухаць словы нездрадлівыя,
Толькі не тлуміць яе маной,

Бо адным мы вінны пакуль жывы
Перад нашай вялікай нівай:
Праўдай абавязаны мы ёй.
Ісцінай.
Адзінаю.
Адной.

МЫ Ў СВЕЦЕ

УСХОДНЯЕ ПАРТНЁРСТВА

Што даў Беларусі ўдзел у праграме Еўрапейскага Саюза "Усходняе партнёрства", чарговы саміт якой пройдзе ў канцы лістапада ў Вільні?

Большинство экспертов называют Беларусь аутсайдером инициированной Евросоюзом программы "Восточное партнерство". Насколько справедливо это утверждение, и что дало Минску участие в этом проекте?

Об этом накануне саммита "Восточного партнерства", рассуждают белорусские аналитики и политики.

Момент психологический и имиджевый

"Страна по-прежнему имеет возможность геополитической альтернативы - это главное, что дало "Восточное партнерство" Беларуси", - полагает политолог, зампредседателя Движения "За Свободу" Александра Милинкевича Алесь Логвинец. Он напоминает, что основная идея авторов проекта заключалась во втягивании Минска в сотрудничество - двустороннее и многостороннее - с ЕС и другими пятью странами-участницами программы - Азербайджаном, Арменией, Грузией, Молдавией и Украиной.

Однако, отмечает старший аналитик Белорусского института стратегических исследований (BISS) Денис Мельянцов, на уровне межгосударственных отношений "Восточное партнерство" на данный момент не дало практически ничего, за исключением того, что у Минска появились дополнительные аргументы в отношениях с Россией.

Если Москва будет не очень сговорчива в ходе различных переговоров, в том числе касающихся интеграционных проектов, у Беларуси, поясняет эксперт, есть возможность налаживать более тесные отношения с Западом.

Противоречия и успехи

"Сама природа и ЕС, и Пражской декларации", которую подписали власти Беларуси, не являются аполитичными, замечает Алесь Логвинец. В декларации прямо указывается, что ЕС будет содействовать демократизации, пост-роению правового государства, а в этом плане в Беларуси слишком много проблем, напоминает эксперт.

В свою очередь Денис Мельянцов отмечает, что успехи в сфере приграничного сотрудничества напрямую не связаны с "Восточным партнерством", речь идет о двусторонних отношениях Беларуси с Литвой, Латвией и Польшей. Причем если с Латвией проект малого приграничного движения уже работает, то в случае с Литвой и Польшей соглашения хоть и ратифицированы, но не вступили в силу. Причину Мельянцов видит в относительно лояльном отношении Риги к Минску и политических разногласиях белорусского руководства с Варшавой и Вильнюсом.

При этом аналитик BISS согласен с позицией МИД, когда речь идет о разнице отношения ЕС к Беларуси и, например, к Азербайджану.

"Нямецкая хваля"

АНЕКДОТ

Калі ўкраінцы хочуць у Еўропу, яны выходзяць на Майдан. Калі беларусы хочуць у Еўропу, яны з 5-й раніцы займаюць чаргу ў пасольства.

***

Сустрэча выпускнікоў з Беларусі:
— Дарагія аднакласнікі! Я так рады, што мы зноў сабраліся ўсе разам, хоць жыццё і раскідала нас па ўсёй Расіі…

***

Мужык сядзіць у бары і п'е. Іншы мужык у яго пытаецца:
- Ты навошта п'еш?
- Каб быць прыгожым.
- Пьянка цябе робіць прыгожым??
- Вядома! Калі я прыходжу дадому з бара, жонка мне ўвесь час кажа: "О! Прыйшоў, прыгажун!"

ГАЛОЎНАЯ ПАДЗЕЯ

НЕ НАРОДЕЦ, А НАРОД

Янукович играл между Европой и Россией, но появился новый игрок – народ.

Это мероприятие было запланировано давно.

За неделю до Вильнюсского саммита, на котором Украина должна была подписать договор об ассоциации с ЕС, в столице Литвы концертами возле Ратуши должна была начаться культурная акция «Украина приветствует Европу, Европа приветствует Украину». Подписание перенесено. А вот концерты начались.

В субботу это было грустное зрелище. «Україна це Європа, ми будемо в Європі», - настойчиво убеждали гости. Самих себя в первую очередь. А в ответ слышались жидкие сочувствующие хлопки.

И песни казались сплошь заунывными, и погода отвратительной, и артисты замерзшими, и публика вялой, и ведущую хотелось обнять, чтобы не расплакалась…

Но в воскресенье все поменялось. В режиме онлайн передавали вести с Майдана. И закарпатская Маричка оказалась совсем не заунывной. И энергетика в ней появилась, и ритм, и жизнь…

Потому что народ вышел на площадь.

Народ! Вышел!

В самой ратуше в это время проходила конференция польских, литовский, украинских, белорусских, российских интеллектуалов. Вести с Майдана поменяли настроение и тут, среди профессиональных пессимистов. Было: «Россия… Проклятие и ужас…» Стало: «Да, ужас. Но не ужас, ужас, ужас».

И вдруг вспомнили, что Янукович до сих пор ничего не сказал. И что в феврале должен пройти саммит Украина-ЕС, так что договор об Ассоциации можно подписать на нем. И что Путин, играя в мачо, ведет политику, опасную в первую очередь для самой России. Да и кто сказал, что Россия сильна? Никто. Просто пока очень слабы ее соседи.

Это необъяснимо никакими законами физики, но энергетика с Майдана передалась за тысячи километров.

«Когда пришли вести из Киева, у меня были слезы на глазах, - признался Адам Михник. – Теперь Украина восстанет из пепла. Игнорировать народ никто не сможет. Янукович играл между Европой и Россией, но появился новый игрок – народ».

У меня слез не было. Но была радость. И гордость. Потому что если у Украины получится, то и нам потом будет легче.

Мы часто задаемся вопросом: «А зачем нужны уличные акции? Какой в них смысл?» Вот в этом и есть главный смысл – показать, что в стране есть народ. Не население, не народец, а народ. И тогда его энергетика творит чудеса.

Украина все равно будет в Европе! И Беларусь будет!

Светлана Калинкина
«Народная воля»

УСХОДНІ СУСЕД

ШТО ПАКАЗАЛА «КАЛІЙНАЯ ВАЙНА»

З экстрадыцыяй Уладзіслава Баўмгертнэра беларуска-расейскую «калійную вайну» можна лічыць скончанай. (Далейшы асабісты лёс гендырэктара «Ўралкалія» з гэтага гледзішча ўжо мала цікавы). Можна падводзіць вынікі.

Найперш, варта адзначыць, што афіцыйны Менск атрымаў палітычную і псыхалягічную перамогу. Адбылася помста «Ўралкалія» за ягоныя брутальныя дзеяньні па разбурэньні сумеснага збытавога картэля — Беларускай калійнай кампаніі (БКК).

Лукашэнка дамогся прыніжэньня Расеі і ягонага кіраўніцтва. Мала таго, што былі праігнараваныя шматлікія патрабаваньні высокіх афіцыйных асобаў РФ аб вызваленьні Баўмгертнэра. Каб залагодзіць беларускія ўлады, у Менск прыяжджалі намеснік генпракурора Расеі, сам генэральны пракурор Юры Чайка. У чарзе да Лукашэнкі сталі з падарункамі топ-мэнэджэры найбуйнейшых расейскіх дзяржаўных бізнэс-структураў: прэзыдэнт кампаніі «Роснефть» Ігар Сечын, кіраўнік «Газпрома» Аляксей Мілер і старшыня праўленьня «Ашчадбанка» Расіі Герман Грэф.

Больш за тое, сам Уладзімер Пуцін два разы прыяжджаў у Беларусь (на вайсковыя вучэньні і на саміт СНД і Мытнага саюзу), у момант, калі гендырэктар «Уралкалія» працягваў знаходзіцца пад арыштам. І, як паведамляла прэс-служба расейскага прэзыдэнта, пытаньне пра «калійнага вязьня» абмяркоўвалася на перамовах паміж прэзыдэнтамі. Просьба кіраўніка Расеі засталася без задавальненьня.

Як вядома, Менск запатрабаваў зьмены галоўнага акцыянэра «Ўралкалія». Іякгэтанівыглядае дзіўна, патрабаваньне было выканана. За акцыямі Керымава нават выстраілася чарга.

Лукашэнка перавёў спрэчку паміж двума гаспадарчымі суб'ектамі ў міждзяржаўны канфлікт, вывеў яго ў палітычную і нават ідэалягічную плашчыню. І высьветлілася, што ў гэтай сфэры Расея больш залежная ад Беларусі. Масква стала закладніцай свайго праекту па стварэньні Эўразійскага саюзу, канфлікту з ЭЗ за кантроль над краінамі постсавецкай прасторы. І напярэдадні Віленскага саміту «Ўсходняга партнэрства» рукі ў яе апынуліся зьвязанымі.

Што ж тычыцца эканамічнага чыньніку, дык тут афіцыйны Менск хутчэй прайграў. Патрабаваньне да «Ўралкалія» выплаціць кампэнсацыю за шкоду, нанесеную «Беларуськалію», ня выкананае. Расея пачала эканамічны ціск. У чацьвёртым квартале былі скарочаныя пастаўкі нафты на беларускія НПЗ. Масква тармозіць падпісаньне нафтавага пагадненьня на наступны год. Антыкрызісны фонд ЭўрАзЭС затрымлівае апошні транш крэдыту. То бок «справа Баўмгертнэра» пагоршыла і без таго вострую праблему дэфіцыту валюты. Пад такім прэсінгам РФ Менск быў вымушаны вызваліць гендырэктара «Уралкалія».

«Справа Баўмгертнэра» фактычна легалізавала інстытут закладніцтва. У беларуска-расейскіх адносінах ён працуе

Яшчэ некалькі цікавых высноваў з гэтай «калійнай вайны». Напрыклад, яна паказала, што эканамічнае супрацоўніцтва разьвіваецца хутчэй «па паняцьцях», чым грунтуецца на законах і правілах. І гэта закладвае міну пад увесь праект Эўразійскага саюзу.

«Справа Баўмгертнэра» фактычна легалізавала інстытут закладніцтва. У беларуска-расейскіх адносінах ён працуе. Хачу нагадаць, што ўжо каля году ў беларускай турме знаходзіцца яшчэ адзін грамадзянін Расеі, дырэктар санаторыя «Беларусь» (Сочы) Генадзь Саракашыш. Цікава, што яго таксама, як і Баўмгертнэра, заманілі ў Менск на нараду.

Скандал вакол БКК рэзка падвысіў рызыкі інвэстыцый у Беларусі ці стварэньня нейкіх сумесных прадпрыемстваў. «Падвісьлі» пяць шырока абвешчаных праектаў па аб'яднаньні беларускіх і расейскіх прадпрыемстваў. Заява гендырэктара КамАЗа, што ён не паедзе ў Менск, бо там яго арыштуюць, вельмі паказальная.

Цяпер урад, каб атрымаць валюту, заплянаваў вялікую прыватызацыйную праграму. Дык вось арышт Баўмгертнэра ў значнай ступені абясцэніў беларускія активы. Таму што ў замежных інвэстараў вялікая рызыка апынуцца ў выніку нейкай прыватызацыйнай зьдзелкі ў турме. І за гэтую рызыку давядзецца плаціць беларускаму боку.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

ПРАБЛЕМЫ ЭКАНОМІКІ

РЭКВІЕМ ПА МАДЭРНІЗАЦЫІ

Моцная, але неправавая дзяржава не здольная забяспечваць доўгачасовы эканамічны рост. Тым, хто ў мітусні паўсядзённых спраў забыў, што азначае дзень 7 лістапада ў найноўшай гісторыі Беларусі, нагадаю цытату з Паслання–2013: «Программа модернизации деревообработки, когда она начнет работать с хорошей прибылью, закончится к 7 ноября этого года. Это тот рубеж, когда мы народу должны явить примеры достойной работы».

Я рэгулярна праглядаю навіны ў інтэрнэце, але дэманстрацыі народу прыкладаў годнай працы, звязаных з рэалізацыяй вышэйзгаданай праграмы, апошнім часам штосьці не прыгадваю. Аднак у мяне не паўстала праблем з пошукам прыкладаў нявартай працы. Абмяжуюся апошнім, пра які паведаміла БЕЛТА напярэдадні знамянальнай даты: *«КДК Брэсцкай вобласці выявіў шматлікія парушэнні ў замежнаэканамічнай дзейнасці ЗАТ «Холдынгавая кампанія «Пінскдрэў». Падчас праверкі высвет-лена, што па 339 пастаўках пры экспарце тавараў на суму больш за 100 мільёнаў расійскіх рублёў на адрас 24 нерэзідэнтаў «Пінскдрэў» не забяспечыў своечасовае завяршэнне замежнагандлёвых аперацый».*

Раніцай — грошы, увечары — крэслы

Слова «мадэрнізацыя» ў Пасланні–2013 згадваецца 49 разоў! І не дзіўна, што мадэрнізацыя эканомікі нароўні з інфарматызацыяй грамадства і маштабным прыцягненнем моладзі да дзяржаўнага будаўніцтва разглядалася адзіным палітыкам (АП) у красавіку бягучага года ў якасці трох магутных нацыянальных праектаў, *«которые позволят обновить государство»*.

Пры гэтым АП рашуча адпрэчыў абвінавачванні апанентаў («пятай калоны») у тым, што *«власти прибегли к новому предвыборному лозунгу. И, мол, все ограничится пустыми разговорами»*. Не магу ўтрымацца, каб не прывесці яшчэ адну цытату: *«Они* (апаненты — С. Н.) *приходят к стран-ному выводу: якобы потенциал роста конкурентоспособности белорусской продукции исчерпан и в абсолютном выражении идет деградация нашей экономики. Поэтому, мол, нужно не модернизировать ее, а просто выбросить и принять кардинально иную модель»*.

Мяркуючы па заявах чальцоў урада, лагер прыхільнікаў «странных выводов» за апошнія месяцы істотна папоўніўся, прычым за кошт… чальцоў урада. Як тут ні прыгадаць заяву кіраўніка Нацыянальнага статыстычнага камітэта Уладзіміра Зіноўскага з нагоды нулявой вагі інавацыйнай прадукцыі, прынцыпова новай для сусвету, у выпуску Мінпрама. І гэта нягледзячы на маштабную мадэрнізацыю!

Міністр эканомікі **Мікалай Снапкоў** не менш рашуча ліў ваду на млын апанентаў. Прыгадаем яго словы: *«Дадад-зены кошт у цэлым па Мінпраме на гэты момант у 5 разоў ніжэй, чым у нашых канкурэнтаў. Гэта звязана найперш з выдаткамі на навуковыя даследаванні і распрацоўкі, якія не перавышаюць 0,5% ад выручкі ($4 мільёны). У той жа час такі канкурэнт, як «Джон Дзір», выдаткоўвае штогод 4–5% ад валавога прыбытку, што адпавядае $0,5-1,2 мільярда. Адпаведна, ён з'яўляецца адным з лідараў у інавацыйных тэхналогіях»*.

Без грошай паставіць на паток вытворчасць інавацыйных тэхналогій, зразумела, немагчыма. Тут як у вядомай гісторыі, апісанай Іллёй Ільфам і Яўгенам Пятровым у знакамітым рамане: «раніцай — грошы, увечары — крэслы».

Сучасны эканамічны рост заснаваны на мадэлі навукова-тэхнічнага прагрэсу (НТП). Першымі яе асвоілі еўрапейцы, але для гэтага ім трэба было прайсці праз стагоддзе рэлігійных войнаў паміж каталікамііпратэстантамі.Нягледзячына шматлікія ахвяры выявіць пераможцаў у тых войнах так і не атрымалася. Але менавіта гэты факт і прызнаецца сёння ў якасці галоўнага выніку рэлігійных войнаў. Ён ліквідаваў манапалізм царквы на праўду, што дазволіла, у прыватнасці, адмяніць забарону на збіранне банкаўскага працэнта. Такім чынам, была знятая галоўная перашкода на шляху фармавання сучаснай фінансавай сістэмы.

Нішто сабе карэктыровачка!

Перафразую класіка: раніцай — грошы, увечары — інавацыі. Аднак сам факт наяўнасці грошай аўтаматычна не вядзе да стварэння інавацыі. Справядлівасць гэтай высновы прэм'ер-міністр **Міхаіл Мясніковіч** праілюстраваў на лютаўскім пасяджэнні Саўміна.

Паводле агучанай другой асобай дзяржавы інфармацыі, за сем гадоў у прамысловасць Беларусі ўкладзена $31,5 мільярда інвестыцый, а атрымана дададзенага кошту толькі на $19,2 мільярда.

Але ж планы будаваліся напалеонаўскія. Іх ініцыятары зыходзілі з разліку, што *«каждый вложенный рубль инвестиций должен давать 2–3 рубля добавленной стоимости»*. Але рубель не апраўдаў ускладзеных на яго надзей. Адказваць жа за яго няздольнасць укладвацца ў «беларускую мадэль эканамічнага развіцця» сёння даводзіцца чыноўнікам, у тым ліку і тым, што займаюць вышэй-шыя дзяржаўныя пасты.

Мне ўжо неаднаразова даводзілася адзначаць, што асноўнае пытанне любой мадэрнізацыі — гэта пытанне яе суб'екта. У рамках айчыннай мадэлі такім з'яўляецца чыноўнік ужо ў сілу таго факту, што функцыянаванне айчыннай мадэлі не прадугледжвае існавання іншых суб'ектаў. Яна монасуб'ектна па сваёй прыродзе.

Тут самы час звярнуцца па дапамогу да сацыёлага **Георгія Сатарава**: *«Рухацца наперад можна толькі на дзвюх нагах. А ў нас нага пад назвай «улада» лічыць нагу пад назвай «грамадства» чымсьці лішнім і цяжкім. А ў выніку мы з-за гэтага адчуваем сябе нейкімі адсталымі. Ёсць краіны перадавога фронту, яны ідуць у будучыню, а мы дзесьці ў другім і трэцім эшалоне. Але знаходжанне ў перадавой хвалі забяспечваецца толькі рухам на дзвюх нагах. Прычым першы крок у будучыню робіць менавіта грамадства»*.

Да чаго можна даскакацца на адной назе? Мой варыянт адказу — да рэвалюцыйнай сітуацыі. Нагадаю яе вызначэнне ў ленінскай трактоўцы: *«Для рэвалюцыі недастаткова таго, каб нізы не хацелі жыць, як раней. Для яе неабходна яшчэ, каб вярхі не маглі гаспадарыць і кіраваць, як раней»*.

Што такое эфектыўная ўлада (эфектыўныя вярхі)? Гэта ўлада, якая ставіць перад сабой задачы і выконвае іх, ці, кажучы словамі АП, гэта ўлада, здольная народу *«явить примеры достойной работы»*.

Пасля трэціх прэзідэнцкіх выбараў папаўняць спіс такіх прыкладаў *«достойной работы»* ва ўлады атрымоўвалася з кожным годам усё горш, а пасля чацвёртых — справа зусім застапарылася. Для таго, каб у гэтым пераканацца, дастаткова адкрыць Праграму сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2011–2015 гады, ухваленую чацвёртым Усебеларускім народным сходам.

Абмяжуюся адным прыкладам: у 2015 годзе запланавана пабудаваць 9,5–10 мільёнаў квадратных метраў жылля. План на бягучы год — 6,5 мільёна квадратных метраў. Выкананы ён будзе працэнтаў на 70. Гэта не мая здагадка. Гэта ўдакладнены ў кастрычніку прагноз урада. Але ў 2014 годзе наша выканаўчая ўлада плануе пабудаваць 2,5 мільёна квадратных метраў. Нішто сабе карэктыровачка!

***

8 лістапада на недагледжанай тэры-торыі ААТ «Барысаўдрэў» прагучалі магутныя акорды «Рэквіема па мадэрнізацыі» («рэквіем» ад лацінскага «requiem», літаральна «(на) спачын» — памінальная служба ў каталіцкай і лютэранскай цэрквах, адпаведае памінальнай літургіі ў праваслаўнай царкве). Але «Рэквіем па мадэрнізацыі» не варта разглядаць у якасці самастойнага музычнага твора. Ён — усяго толькі ўверцюра «Рэквіему па сацыяльных абавязках дзяржавы, прынятых на чацвёртым Усебеларускім народным сходзе».

Беларускаму грамадству на ўсведамленне наступстваў «музычнай» прэм'еры спатрэбіцца час. Спадзяюся, што не больш за 3–4 месяцы.

(у скарачэнні)

Сяргей Нікалюк
"Новы час"

(поўнасцю на сайце: http://novychas.info/palityka/rekvijem_pa_madernizacyi1/)

ПАДАТКІ

МЯСНІКОВІЧ НАЗВАЎ ПАМЕР ПАДАТКУ НА АЎТО

Уладальнікам «Жыгулёў» прыйдзецца заплаціць Br390 тысяч дзяржпошліны ў год, «Мэрсэдэса» - Br1 мільён.

Прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч лічыць непапулярнай, але неабходнай мерай увядзенне дзяржпошліны на допуск да руху транспартных сродкаў, піша «Інтэрфакс» .

«Для «Жыгулёў» гэта складзе Br390 тыс. у год, для «Фальксвагена» - Br650 тыс., за «Мэрсэдэс» трэба будзе выплаціць Br1 млн. Усё гэта мэтавым чынам пойдзе на дарогі», - заявіў кіраўнік урада, выступаючы ў пятніцу ў «парламенце».

«Так, мера можа быць непапулярная, але мы прасілі б вас падтрымаць», - сказаў Мясніковіч, звяртаючыся да «парламентарыяў».

Ён таксама адзначыў, што гэты год быў "вельмі складаным" характарызуецца «збегам неспрыяльных знешніх умоў і ўнутраных фактараў», піша БелаПАН.

«Пагоршыліся ўмовы гандлю ў калійнай і нафтавай сферах. Паводле ацэнак, за кошт пагаршэння знешніх фактараў мы недабралі 5,4% ВУП», - сказаў Мясніковіч. У такіх умовах, адзначыў ён, "галоўнае - захаваць калектывы, рынкі, працаваць рэнтабельна» .

Мясніковіч яшчэ раз заявіў, што крыніцамі папаўнення золатавалютных рэзерваў і забеспячэння выплат па вонкавым дзярждоўгу ў Беларусі павінны з'яўляцца сродкі ад прыватызацыі дзяржуласнасці.

«Мы лічым, што нарошчваць золатавалютныя рэзервы і выплачваць міжнародныя даўгі трэба толькі за кошт прыватызацыі, і тады можна будзе падтрымліваць у нармальным стане плацежны баланс і забяспечваць эканамічную бяспеку», - заявіў ён.

«Гэта бяспечней, чым браць новыя крэдыты. А то ў нас жа як бывае: грошы ўзялі і прасвісталі іх невядома куды», - дадаў кіраўнік урада .

Мясніковіч нагадаў, што ў 2014 годзе Беларусь разлічвае атрымаць ад прыватызацыі дзяржуласнасці $2,5 млрд.

"Наша Ніва"

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 28.11.2013 у 17.25
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.